

AD 328

ПОЛИТИКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Приета: прот. № 20 от 30.10.2008г., изм. прот. № 11 от 17.09.2011; изм. прот № 15 от 24.06.2016г.

Лектор: Доц. д-р Георги Маринов

АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Политики на Европейския съюз” е посветена на изучаване на дейността на Европейския съюз в отделните области на интеграцията и сътрудничеството между държавите-членки. Докато материалът по изучаваната през предходния семестър дисциплина „Институции и вземане на решения в ЕС” обхваща нормативния материал на т.нар. „институционно право” на Европейския съюз, дисциплината „Политики на ЕС” обхваща неговото „субстантивно”, „материално” право, чиито основи се съдържат в Договора за функционирането на ЕС (части 3-та – 5-та) и в актовете на институциите, съставляващи вторичното право.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Тъй като голяма част от дейността на много от органите на публичната администрация в държавите-членки на ЕС е свързана с изпълнението на решения, взети в рамките на Европейския съюз и тъй като правото на ЕС се прилага пряко от органите на публичната администрация, е важно бъдещите служители на тази администрация да са запознати с основите на политиките на Европейския съюз. Това е и основната цел на дисциплината: да даде добро разбиране на основите на дейността и политиките на Европейския съюз, залегнали най-вече в първичното право на учредителните договори и в някои от по-важните актове на вторичното право.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината е едно естествено продължение на изучаваната през предходния семестър дисциплина „Институции и вземане на решения в Европейския съюз”, която дава на студентите знания и разбиране за институциите и техните начини на функциониране, докато дисциплината „Политики на Европейския съюз” дава разбиране за предмета и особеностите на дейността на тези институции в различните области. Затова основна

предпоставка за успешното обучение по тази дисциплина са знанията, придобити по предходната. Наред с това, за разбирането на материала е необходимо студентите да са запознати с материята на международното право и с вътрешноправната уредба в съответните области. Затова е целесъобразно дисциплината да се изучава в четвърти курс.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Публична администрация	Задължителна	6	45	15		60	30			30

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Компетентност на Европейския съюз - характерни особености. Категории и области на компетентност на Съюза. Начини за осъществяване на компетентността – законодателни процедури.

Тема 2. Вътрешен пазар. Обща характеристика, степени и етапи на интеграцията, значение.

Тема 3. Четирите свободи на движение. Правна уредба и принципи.

Тема 4. Свобода на движение на стоки. Правна уредба и принципи.

Тема 5. Митнически съюз. Митническо сътрудничество

Тема 6. Забрана за количествени ограничения между държавите-членки.

Тема 7. Сближаване на законодателствата. Хармонизация.

Тема 8. Принцип на взаимното признаване.

Тема 9. Стандарти и технически правила, сертификация.

Тема 10. Ветеринарна и растителна защита. Безопасност на храните.

Тема 11. Интелектуална собственост. Обществени поръчки.

Тема 12. Свободно движение на хора. Свобода на движение на работници.

Координиране на системите за социална сигурност.

Тема 13. Свобода на установяване. Правна уредба и принципи. Признаване на дипломи.

Тема 14. Свобода на предлагане на услуги. Правна уредба на отделни видове услуги.

Тема 15. Свобода на движение на капитали и плащания. Правна уредба и принципи.

Тема 16. Пространство на свобода, сигурност и правосъдие - особености, принципи, правна уредба, компетенции, инструменти.

Тема 17. Политики относно контрола по границите, убежището и имиграцията.

Тема 18. Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси.

Тема 19. Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси.

Тема 20. Полицейско сътрудничество.

Тема 21. Икономически и паричен съюз – необходимост, етапи, история.

Тема 22. Икономическа политика - правна уредба.

Тема 23. Парична политика - правна уредба.

Тема 24. Политика за защита на конкуренцията – значение, обща характеристика, правна уредба и принципи.

Тема 25. Политика за защита на конкуренцията. Правила приложими към предприятията – ограничителни споразумения и практики.

Тема 26. Политика за защита на конкуренцията - злоупотреба с господстващо положение.

Тема 27. Политика за защита на конкуренцията - нарушения на конкуренцията от държавите- членки: държавни помощи, държавни предприятия и монополи.

Тема 28. Прилагане на политиката на конкуренция.

Тема 29. Данъчно облагане в ЕС. Необходимост от общи правила и хармонизация. Правна уредба и принципи.

Тема 30. Икономическо, териториално и регионално сближаване. Необходимост и значение.

Тема 31. Структурни фондове. Европейски фонд за регионално развитие. Кохезионен фонд.

Тема 32. Политика на ЕС по околната среда. Необходимост от обща политика, цели. Правна уредба и принципи.

Тема 33. Програми и действия на ЕС в областта на околната среда – климат, озонен слой, води, биоразнообразие, отпадъци.

Тема 34. Заетост. Правна уредба.

Тема 35. Социална политика. Правна уредба и принципи. Европейски социален фонд,

Тема 36. Селско стопанство и рибарство. Необходимост, значение и история на Общата селскостопанска политика.

Тема 37. Правна уредба и принципи на Общата селскостопанска политика. Прилагане и финансиране на ОСП.

Тема 38. Обща транспортна политика. Мерки по отделни видове транспорт - пътен, жп, въздушен; опасни товари.

Тема 39. Трансевропейски мрежи.

Тема 40. Политика в областта на енергетиката. Правна уредба и мерки – енергийна ефективност, парникови газове, данъчно облагане на енергийните продукти, вътрешен пазар на газ и електроенергия.

Тема 41. Образование, професионално обучение, младеж и спорт

Тема 42. Култура.

Тема 43. Обществено здраве, защита на потребителите.

Тема 44. Промишленост. Политика в областта на научните изследвания и технологичното развитие. Космическо пространство.

Тема 45. Туризъм. Гражданска защита. Административно сътрудничество.

Тема 46. Обща политика по външните работи и сигурността - особености, принципи, правна уредба, компетенции, инструменти.

Тема 47. Обща търговска политика - същност, елементи, институционен механизъм.

Тема 48. Политика в областта на развитието. Хуманитарна помощ.

Тема 49. Сътрудничество с трети страни. Ограничителни мерки. Международни споразумения.

Тема 50. Клауза за солидарност

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Проверката на усвоеното се осъществява, съгласно изискването на чл.44 ал.2 от Закона за висшето образование, с изпит в писмена форма.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Договори за ЕС; Съдебна практика, Сиби, поредица джобни издания, 2009г., превод и въведение Станислав Костов;
2. Договорът от Лисабон. Консолидирани текстове и коментари, Съставители Атанас Семов, Хлбристо Христов, Университетско издателство «Св. Кл. Охридски», 2009 г.
3. Moussis Nicholas. Access to European Union: law, economics, policies. 19th updated edition. Brussels-Rixensart: Euroconfidentiel, 2011.

ИНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. <http://eur-lex.europa.eu> - Достъп до правото на ЕС
2. <http://europa.eu> - Официален сайт на Европейския съюз
3. <http://ec.europa.eu> - Сайт на Европейската комисия
4. <http://eur-lex.europa.eu/bg/legis/20110801/index.htm> - Регистър на действащото законодателство на ЕС
5. http://europa.eu/legislation_summaries/index_en.htm - Резюмета на законите на ЕС.
6. http://europa.eu/pol/index_bg.htm - Области на политиката на Европейския съюз
7. http://ec.europa.eu/publications/booklets/index_bg.htm - Брошури - тематичен каталог.
8. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/75/index_bg.htm - Борба срещу изменението на климата.

9. http://ec.europa.eu/publications/booklets/others/92/index_bg.htm - Европа и вие: кратък преглед на постиженията на ЕС.
10. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/62/index_bg.htm - Инвестираме в общото ни бъдеще - Бюджетът на Европейския съюз.
11. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/67/index_bg.htm - ЕС в света - Външната политика на Европейския съюз.
12. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/64/index_bg.htm - Вашите права като потребители - Как Европейският съюз защитава интересите ви.
13. http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/86/index_bg.htm - Пътуване в Европа 2010.
14. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/81/index_bg.htm - Възможност и предизвикателство - Миграцията в Европейския съюз.
15. http://europa.eu/eu-life/index_bg.htm - Вашият живот в Европейския съюз.
16. http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_bg.htm - Основна информация за Европейския съюз.

AD 328

ПОЛИТИКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Лектор: доц. д-р Георги Маринов

1. Компетентност на Европейския съюз - характерни особености. Категории и области на компетентност на Съюза. Начини за осъществуване на компетентността – законодателни процедури.
2. Вътрешен пазар. Обща характеристика, степени и етапи на интеграцията, значение.
3. Четирите свободи на движение. Правна уредба и принципи.
4. Свобода на движение на стоки. Правна уредба и принципи.
5. Митнически съюз. Митническо сътрудничество
6. Забрана за количествени ограничения между държавите-членки.
7. Сближаване на законодателствата. Хармонизация.
8. Принцип на взаимното признаване.
9. Стандарти и технически правила, сертификация.
10. Ветеринарна и растителна защита. Безопасност на храните.
11. Интелектуална собственост. Обществени поръчки.
12. Свободно движение на хора. Свобода на движение на работници. Координиране на системите за социална сигурност.
13. Свобода на установяване. Правна уредба и принципи. Признаване на дипломи.
14. Свобода на предлагане на услуги. Правна уредба на отделни видове услуги.
15. Свобода на движение на капитали и плащания. Правна уредба и принципи.
16. Пространство на свобода, сигурност и правосъдие - особености, принципи, правна уредба, компетенции, инструменти.
17. Политики относно контрола по границите, убежището и имиграцията.
18. Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси.
19. Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси.
20. Полицейско сътрудничество.
21. Икономически и паричен съюз – необходимост, етапи, история.
22. Икономическа политика - правна уредба.
23. Парична политика - правна уредба.
24. Политика за защита на конкуренцията – значение, обща характеристика, правна уредба и принципи.

25. Политика за защита на конкуренцията. Правила приложими към предприятията – ограничителни споразумения и практики.

26. Политика за защита на конкуренцията - злоупотреба с господстващо положение.

27. Политика за защита на конкуренцията - нарушения на конкуренцията от държавите- членки: държавни помощи, държавни предприятия и монополи.

28. Данъчно облагане в ЕС. Необходимост от общи правила и хармонизация.

29. Икономическо, териториално и регионално сближаване.

30. Политика на ЕС по околната среда.

31. Програми и действия на ЕС в областта на околната среда .

32. Заетост.

33. Социална политика.

34. Европейски социален фонд.

35. Селско стопанство и рибарство. Необходимост, значение и история на Общата селскостопанска политика.

36. Правна уредба и принципи на Общата селскостопанска политика. Прилагане и финансиране на ОСП.

37. Обща транспортна политика, Мерки по отделни видове транспорт - пътен, жп, въздушен; опасни товари.

38. Трансевропейски мрежи.

39. Политика в областта на енергетиката.

40. Образование, професионално обучение, младеж и спорт.

41. Култура.

42. Обществено здраве, защита на потребителите

43. Промисленост.

44. Политика в областта на научните изследвания и технологичното развитие. Космическо пространство.

45. Туризм. Гражданска защита. Административно сътрудничество.

46. Обща политика по външните работи и сигурността - особености, принципи, правна уредба, компетенции, инструменти.

47. Обща търговска политика - същност, елементи, институционен механизъм.

48. Политика в областта на развитието. Хуманитарна помощ.

49. Сътрудничество с трети страни. Ограничителни мерки. Международни споразумения.

50. Клауза за солидарност.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Договори за ЕС; Съдебна практика, Сиби, поредица джобни издания, 2009г., превод и въведение Станислав Костов;
2. Договорът от Лисабон. Консолидирани текстове и коментари, Съставители Атанас Семов, Хлбристо Христов, Университетско издателство «Св. Кл. Охридски», 2009 г.
3. Moussis Nicholas. Access to European Union: law, economics, policies. 19th updated edition. Brussels-Rixensart: Euroconfidentiel, 2011.

ИНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. <http://eur-lex.europa.eu> - Достъп до правото на ЕС
2. <http://europa.eu> - Официален сайт на Европейския съюз
3. <http://ec.europa.eu> - Сайт на Европейската комисия
4. <http://eur-lex.europa.eu/bg/legis/20110801/index.htm> - Регистър на действащото законодателство на ЕС
5. http://europa.eu/legislation_summaries/index_en.htm - Резюмета на законите на ЕС.
6. http://europa.eu/pol/index_bg.htm - Области на политиката на Европейския съюз
7. http://ec.europa.eu/publications/booklets/index_bg.htm - Брошури - тематичен каталог.
8. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/75/index_bg.htm - Борба срещу изменението на климата.
9. http://ec.europa.eu/publications/booklets/others/92/index_bg.htm - Европа и вие: кратък преглед на постиженията на ЕС.
10. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/62/index_bg.htm - Инвестираме в общото ни бъдеще - Бюджетът на Европейския съюз.
11. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/67/index_bg.htm - ЕС в света - Външната политика на Европейския съюз.
12. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/64/index_bg.htm - Вашите права като потребители - Как Европейският съюз защитава интересите ви.
13. http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/86/index_bg.htm - Пътуване в Европа 2010.
14. http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/81/index_bg.htm - Възможност и предизвикателство - Миграцията в Европейския съюз.
15. http://europa.eu/eu-life/index_bg.htm - Вашият живот в Европейския съюз.
16. http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_bg.htm - Основна информация за Европейския съюз.